

Будслаў, Браслаў, Брэст, Бялынічы, Гудагай, Гродна, Лагішын, Тракелі – копіі цудадзеяных абразоў з гэтых найвядомейшых санктуарыяў Беларусі пачалі перэгрынацыю па нашай краіне ў чэрвені мінулага года. Іх арыгіналы былі ў свой час каранаваны папскімі каронамі, што азначае прызнанне іх духоўнага значэння на нашай зямлі. У марыйным месяцы маі разам з а. Станіславам Станеўскім CSsR, адным з арганізатараў перэгрынацыі, разважаем, чаму варта запрасіць “Мадоннаў” у свой дом.

Пашырэнне культу – гэта заўсёды вынік актыўных дзеянняў духавенства і вернікаў – **Айцец Станіслаў, адкуль узнікла ідэя з перэгрынацыяй марыйных абразоў?**

– Перэгрынацыя пачалася ў складаны для Беларусі перыяд: пандэмія, сітуацыя ў краіне, пажар у Будславе... Гэта і стала галоўным штуршком ініцыятывы. Народ патрабаваў духоўнага ўздыху. Адносна выбару марыйных абразоў – дык культ Маці Божай існаваў у нашай краіне з самага пачатку. Аб гэтым сведчаць усе іконы, што прымаюць удзел у перэгрынацыі. Яны ўсе датуюцца пачаткам XVII стагоддзя. З той пары да цудадзеяных абразоў прыходзілі людзі і прыносілі свае малітвы. Існуюць кнігі, дзе запісаны і пацверджаны ўсе цуды, што адбыліся на Беларусі праз заступніцтва Найсвяцейшай Панны. Зважаючы на гэта, я ўсвядоміў, што сёння шмат вернікаў не ведаюць усіх цудадзеяных абразоў нашых зямель. Магчыма, людзі больш знаёмыя з марыйнымі іконамі сваіх дыяцэзій (цікава, што падчас пандэміі мы перасталі пілігрымаваць у марыйныя санктуарыі і цяпер Марыя сама распачала вандроўку да нас).

Нават я не ведаў, што ў Гомелі ці Брэсце ёсць такія абразы.

Не чуў таксама пра Маці Божую Барунскую. А хочацца, каб Марыя надалей была шанаваная ў нас ва ўсіх сваіх імёнах і ахінала люд сваёй апекай.

□□□ – 3 якімі цяжкасцямі Вы сутыкнуліся падчас арганізацыі перэгрынацыі?

– Цяжкасці былі толькі на самым пачатку перэгрынацыі, калі мы планавалі рухацца картэжам на машынах і нам патрэбны быў дазвол. Павінны былі выехаць у 15.00, а дазвол прыйшоў толькі пасля трэцяй гадзіны. Быў чэрвень 2021 года, сітуацыя ў краіне была і надалей застаецца напружаная, таму дзякуй Богу, што атрымалася арганізаваць перэгрынацыю, каб прасіць Маці Божую аб патрэбных ласках.

У кнізе цудаў праз заступніцтва Маці Божай на беларускай зямлі запісаны нават уваскрасэнні

– У кожнага паломніцтва ёсць канчатковы пункт – мэта. Які галоўны намер гэтай перэгрынацыі?

– Ад пачатку перэгрынацыі мы праехалі 3125 км, наведваючы 30 парафій. І кожны візіт прысвечаны просьбе, каб Бог меў у апецы нашу краіну. Каб кожны дом, кожная сям’я яшчэ больш наблізіліся да Госпада праз Марыю. І так будзем трымаць, пакуль не аб’едзем усю Беларусь.

– 3 Ваших назіранняў, ці аб’ядноўвае гэтая “акцыя” беларусаў?

– Лічу, што аб’ядноўвае, бо закранае тое, што найбольш патрэбна сучаснаму свету – духоўнае адраджэнне. Вельмі важна, што пасля кавіднага перыяду “зачыненых касцёлаў” людзі не баяцца прыходзіць і стаяць на каленях перад гэтымі абразамі. Духоўная еднасць праз Марыю моцна заўважальная. Яны прыходзяць, каб прасіць у Яе заступніцтва, як некалі рабілі нашы дзяды і прадзеды.

– Ці прыносіць перэгрынацыя той плён, на які Вы разлічвалі?

– Многія ксяндзы кажуць, што рэакцыя вернікаў на перэгрынацыю – гэта такія духоўны выбух. Абразы звычайна знаходзяцца ў парафіі на працягу двух тыдняў, і ўвесь гэты час касцёлы поўняцца. Людзі прыходзяць пакланіцца Маці Божай штодзённа – такі маюць духоўны парыв! Гэта сведчыць аб тым, што наш народ любіць Марыю і патрэбны толькі штуршок, каб культ Багародзіцы развіваўся.

Мне таксама памятаецца адно здарэнне: прыехалі мы ў пэўную парафію, а там пробашч на працягу апошняга часу ўсё прасіў, каб прызначылі вікарыя. Калі мы толькі прыбылі, вікарыя яшчэ не было. А вось на развітальнай св. Імшы мы ўжо віталі новага

святара ў парафіі. Такі, можна сказаць, маленькі цуд.

– Адзін з абразоў, які прымае ўдзел у перэгрынацыі, – выява Маці Божай Будслаўскай. Гэты абраз быў падняты альпіністамі на найвышэйшую гару ў свеце – Эверэст – як сімвал самых узнёслых памкненняў беларускага народа. Як Вы лічыце, да чаго імкнуцца беларусы і ці атрымліваецца ў нас?

– Марыя праз абразы прыносіць нам Бога як вялікі дар і заахвочвае нас імкнуцца да Яго. Разам з тым мы імкнёмся да еднасці, моцы і надзеі. Думаю, у нас атрымліваецца.

□□ – **Ці ёсць у Вас нейкі план бліжэйшай перэгрынацыі?**

– Усё распісана ажно да лістапада! Чутка пра перэгрынацыю разыходзіцца, нам тэлефануюць пробашчы і запрашаюць – едзем куды заўгодна, з адной дыяцэзіі ў другую. Дарэчы, мы заўсёды ў сваю каманду бярем ахвотнікаў – у перэгрынацыі цікава паўдзельнічаць, бо, калі плануем шлях, ёсць магчымасць наведаць іншыя касцёлы і мясціны.

Таксама можна стаць сведкам узрушваючых падзей. Ніколі не забуду, як падчас першай пілігрымкі, калі везлі абразы картэжам, тата з двума сынамі 9-12 гадоў сталі на калені і перажагнеліся...

Выдадзены брашуркі з кароткай гісторыяй цудадейных абразоў Віктар Ведзень, фатограф, які спадарожнічае перэгрынацыі

Назіраючы за вернікамі і мінакамі падчас перэгрынацыі, я заўважаў станоўчую і ўдзячную рэакцыю на падзею. Успамінаю пілігрымку ўздоўж межаў нашай краіны: спачатку яна не была на слыху ў людзей і шмат хто не ведаў пра яе, аднак ужо праз пару дзён нашай вандроўкі з Марыяй людзей становілася ўсё больш.

Калі ўжо распачалася перэгрынацыя абразоў па розных касцёлах краіны, я заўважаў, як шанавалі Маці Божую ў цудадейных іконах прыходзілі не толькі парафіяне ад малога да вялікага, але і шмат нашых праваслаўных братоў. Сярод копіяў абразоў з беларускіх санктуарыяў ёсць і тыя, што аднолькава ўшаноўваюцца ўсімі хрысціянскімі канфесіямі (напр. Маці Божая Жыровіцкая, Юравіцкая).

Незвычайна праявілі сваю пашану да Марыі дзеці астравецкай парафіі святых Космы і Дам'яна. На працягу прабывання абразоў у парафіі яны разам з катэхеткамі падрыхтавалі размалёўкі з кожнай іконай і расфарбавалі іх. Гэта выглядала так шчыра і прыгожа! Атрымаліся маленькія копіі копіяў цудадейных вобразаў нашай Нябеснай Маці, зробленыя рукамі дзяцей! Незвычайны і, можа, нават малаверагодны выпадак адбыўся менавіта са мной як з фатографам. Мы везлі абразы ў адну з парафій на Гродзеншчыне.

Там рыхтавалася ўрачыстая сустрэча – вернікі павінны былі працэсіяй унесці выявы Маці Божай у касцёл. Гэта заўсёды прыгожы і духоўна значны момант для ўдзельнікаў.

Дзесьці на паўдарозе я зразумеў, што ў маім фотазапlechніку няма камеры, пры гэтым уся неабходная оптыка прысутнічае. Можна ўявіць мае думкі і пачуцці ў першыя некалькі секунд. Недарэчная сітуацыя. Як так магло стацца, калі перад выездам усё правяраў і ўсё было на месцы? Як я буду здымаць? Тэлефон не дапаможа ў складаных вярчальных умовах, тут патрэбна якасная тэхніка. Фотаапарат не знайшоўся і ў машыне.

Ведаю, што ў падобных неспадзяваных выпадках трэба пастарацца ўспрыняць усё як мінімум нейтральна. А яшчэ лепш, аднак складаней, прыняць, што гэтая сітуацыя для нечага мне патрэбна. Так я і зрабіў.

Калі пад'ехалі да касцёла, я меў крыху часу, каб паспрабаваць вырашыць сваю “праблему”. Пры размове з пробашчам узгадаў, што некалі бачыў яго з фотаапаратам. Запытаў – і аказалася, што не памыліўся! Больш таго, у яго была такая ж сістэма, што і ў мяне, а гэта азначала, што аб'ектывы, якія былі са мной, падыходзяць. “Выпадкова, проста пашанцавала”, – скажуць скептыкі. Аднак з якой доляй верагоднасці ўсё магло вырашыцца такім чынам?! Відаць, нягледзячы на маю няўважлівасць, Маці Божая ўсё ж хацела, каб я адлюстравалі атмасферу сустрэчы.